

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Bonis Operibus Docto. Martini Lutheri Liber

Luther, Martin

Vuittemberge, 1521

VD16 L 7151

Vigesimoprimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-33333

Episcopus, confessor, siue quisquis alius præceperit. Nam ieiuniorum, vigiliarum, & laborum modus & regula a nemine secundum ciborum multitudinem die sue, sed pro incremento vel decreto carnalis concupiscentie & ferocitatis accipienda est, ad quas tantum occidendas & opprimendas, & non ob alia, ieiunia, vigiliæ, & labores instituti sunt. Quod si eiusmodi voluptates non essent, idem valeret comedere quod ieiunare, idem dormire quod vigilare, idem ociari quod laborare, & vnun tantum bonum esset quæ alterum, sine omni discrimine.

VIGESIMO.

¶ Si igitur quispiam sentiret & inuineret plus ferocitatis in carne sua expiscibus quæ ex ouis & carne quadrupedum nasci, debet carne quadrupedum, & non piscibus vesci. Rursum sentiens caput corrumpi & infatuari, corpus & stomachum corrumpi ieiunio, vel non opus esse opprimere ferocitatem carnis sue, ieiunium prorsus relinquat, comedens, dormiens, ocians, quantum sibi opus est ad sanitatem, nihil respiciendo id contra vel Ecclesie præcepta vel ordinis & status leges sit. Neque enim vel vlla Ecclesie præcepta, vel vllæ vllius ordinis constitutiones possunt ieiunia, vigiliæ & labores arctius instituire & præscribere quam quatenus profunt, carni & eius voluptatibus & cupiditatibus edomandis atque mortificandis. Vbiunquæ autem hoc scopo præterito, ieiunia, cibos, somnium, vigiliæ, seuerius præcipiunt quam caro perferre possit, vel interimende cupiditati opus sit, & ita natura corrumpitur, caput perditur, tum nemo sibi proponat a se opus bonum esse factum, sese vel ecclesie præceptis, vel ordinis constitutionibus excusans. Videbitur enim sibi ipse defuisse, & quantum in ipso fuit, sui ipsius homicida & percussor factus. Nam corpus non est datum, ad mortificandam eius naturalem vitam vel opus, sed tantum ad opprimendam eius ferocitatem. Nisi vero ferocitas tanta fuerit ut ei sine pernicie & iactura naturalis vitæ satis non possit resisti. Sicut enim dictum est, in exercitationibus ieiunij, vigiliarum, & laborum, oculus habendus est non ad opus in seipso, non ad dies, non ad multitudinem, non ad cibos, sed tantum ad ferocem & pernitentem Adam, ut in eo petulantia & ferocitas tollatur.

VIGESIMOPRIMO.

¶ Ex his possumus perpendere quæ prudenter vel stulte faciant nonnullæ mulieres grauidæ, & quomodo egroti sint habendi. Nam stultæ mulierculæ ieiunijs adeo nituntur, ut prius tam partus quæ sui ipsius periculum subeant, quam non equaliter vna cum alijs ieiunent, facientes sibi conscientiam, vbi nulla est, & nullam rursus facientes, vbi sit. Cuius rei causa sunt concionatores, ita temere, ita imprudenter ieiunium prædicantes, ut verum eius usum, modum, fructum, causam, & finem nunquam

Modus & ratio ieiuniorum.

Modus & ratio ieiuniorum.

Cur, quo cō
silio, in quē
finem ieiunā
nandum.

ostendant. Ita permitendū esset egrotis & esse & bibere quotidie quies
quid vellent. Et breuiter, ferocitate carnis cessante, statim cessant & ois
causa ieiunandi, vigilandi, laborandi, hoc vel illud edendi. Neq; vllū
est amplius præceptum alligans & obstringens. Rursum cauendum
est, ne ex hac libertate desidiofa pigrizia noscat ferocitatem carnis mor
tificandi. Nam improbus Adam callidus est sibi ipsi veniam querendi,
prætexens vel corporis vel capitis perniciem. Vt sunt nonnulli effuē
tes, non esse necessarium vt ieiunemus & abstineamus, volentes hoc &
illo sine timore vesci, quasi diu multumq; ieiunijs exercitati, id tamen ne
gustarent quidem. Non minus a nobis vitanda sunt scandala, apud eos
qui vt non satis instructi & prudentes pro magno existimant peccato,
si non vna cum ipsis ipsorum more & instituto ieiunatur & comeditur.
Hic enim suauiter instruendi & docendi sunt, non ferociter contemnē
di, neq; in eorum fastidium & odium vel hoc vel illo vescendum. Sed
ostendēda ratio, quare hoc merito & legitime fiat, & ipsi quoq; ita pau
latim in eiusmodi intellectu ducendi. Si vero ita contumaciter fuerint
pertinaces, vt nullos audiant, relicto ipsis nos faciamus quod bonum
iustumq; esse scimus.

VIGESIMOSECVNDO.

Spiritalis
sabbatismus

¶ Posterior exercitatio quæ nobis ab alijs accidit, est quando vel ab
hominibus vel a satana offendimur, quando bonis siue opibus exuimur,
quando corpus egroat, quando honor nobis adimitur, & quies
quid nos ad iram, impatientiam, & inquietudinem commouet. Nam
dei opus sicut in nobis secundum suam sapientiam, non nostram ratio
nem imperat, secundum suam puritatem non nostræ carnis ferocitatem,
(Dei enim opus est sapientia & castitas, nostrum vero opus stultitia &
impudicitia, quæ feriari debent) Sic in nobis quoq; debet regere secun
dum suam pacem, & non nostra ira, impatientia, & bellum. Nam pax
etiā est dei opus, impatientia vero nostræ carnis opus, quod feriari de
bet, & mortuum esse. Vt ita prorsus spirituale sabbatismum celebres
mus vacantes a nostris operibus, & permitrentes deum in nobis operari.
Quapropter ad huiusmodi nostra opera & Adam mortificā dum, im
mittit deus nostris ceruicibus multas aduersitates, nos ad iram commo
uentes, multas passiones ad impatientiam prouocantes, tandem & mors
tem & infamiam seculi, eo nihil aliud querēs, quam vt ira, impatientia,
& bello a nobis expulso, ad suum op⁹, id est ad pacem in nobis veniat.
Ita dicit Esaias. 2 s. Alienum opus eius vt operetur opus suum. Quid
hoc est? Immittit nobis passiones & bellum & discordiam, vt nos eru
diat patientiam & pacem habere. Tabet mori vt viuificet, donec homo
exercitatus ita pacificus, ita tranquillus fiat, vt nihil moueatur rebus neq;
prosperis neq; aduersis, siue viuatur siue moriatur, siue honoretur siue in